

Avinor Røst lufthavn
Postboks 150
2061 GARDERMOEN
sendes på epost: odd-helge.olsen@avinor.no

Saksb.: Anette Pettersen
e-post: fmnoanp@fylkesmannen.no
Tlf: 75531596
Vår ref: 2005/6351
Deres ref:
Vår dato: 18.6.2015
Deres dato:
Arkivkode: 461.3

Rapport fra tilsyn ved Røst lufthavn - pålegg om redegjørelse og vedtak om gebyr

Vi viser til tilsyn gjennomført ved Røst lufthavn 4. juni 2015.

VEDTAK

*Med medhold i lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 49 bes Avinor AS om å redegjøre skriftlig til Fylkesmannen for de tiltakene som er gjennomført for å rette opp registrerte avvik **innen 31. august 2015**. Hvis ikke avvikene da er rettet opp, må redegjørelsen inneholde en tidfestet, forpliktende plan for hvordan disse skal rettes opp.*

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å ilegge tvangsmulkt. Et vedtak om tvangsmulkt vil fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73.

Røst lufthavn plasseres i risikoklasse 3.

Med medhold i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-6 vil det kreves inn gebyr for kontrollen på kr 4700,-

Under tilsynet ble det påvist følgende avvik:

Avvik 1: Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke tilfredsstillende
Avvik 2: Risikoanalysen for lufthavnen er ikke oppdatert

Det ble også registrert 2 anmerkninger.

BAKGRUNN

Tilsynet var en del av Fylkesmannens rutinemessige oppfølging av konsesjonsbelagte virksomheter der vi er forurensningsmyndighet. Hensikten med kontrollen var å fastslå om virksomheten overholder kravene som er angitt i gjeldende lovverk samt i utslippstillatelsen. Kontrollen er ikke en total gjennomgang av organisasjonen, men en stikkprøvekontroll på utvalgte tema.

Avvik betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet.

Dokumentgrunnlaget for kontrollen var:

- Utslippstillatelse for Røst lufthavn datert 6.6.2006
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall, av 13.3.1981 med tilhørende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester, av 11.6.1976 med tilhørende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, av 6.12.1996

GJENNOMFØRING

Tilsynet ble gjennomført på Røst lufthavn 4. juni 2015. Deltakere ved tilsynet var Brynjar Åsland, Per Hansen, Tony Pettersen og Kine Ekrem. Fra Fylkesmannen deltok Anette Pettersen (tilsynsleder) og Hege Rasmussen

Det ble først gjennomført en samtale der virksomheten ble bedt om å svare på en del spørsmål knyttet til oppfølgingen av aktuelt regelverk. Det ble også foretatt en befarings på anlegget. Til slutt ble det gitt en kort muntlig redegjørelse over registrerte funn, og informasjon om videre oppfølging av saken.

De temaene som ble tatt opp ved tilsynet var utslippskontroll fra flyplassdriften, kjemikalie- og avfallshåndtering. Internkontroll ble berørt i sammenhengen med disse temaene uten at det ble gått nærmere inn på internkontrollsystemet som helhet.

REGISTRERTE AVVIK OG ANMERKNINGER

Avvik 1: Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke tilfredsstillende

Avvik fra: Avfallsforskriften §§ 11-5, 11-8 og 11-12

Begrunnelse:

Farlig avfall skal håndteres forsvarlig. Man skal treffe nødvendige tiltak for å hindre forurensning og det skal ikke sammenblandes eller blandes med ordinært avfall. For å imøtekomme disse kravene er det innarbeidet en del minimumskrav til håndtering og lagring av farlig avfall. Blant annet at lagerområdet skal være sikret mot adgang fra uvedkommende, det skal være fast dekke eller annet oppsamlingsarrangement slik at det er mulig å oppdage og ta rede på lekkasjer og søl og alle beholdere skal være tydelig merket for å forhindre sammenblanding og for å sikre at de ulike avfallstypene går til riktig sluttbehandling slik at ikke farlige stoffer kommer på avveie.

Årlig leveringsplikt: Når mengden farlig avfall overstiger 1 kg totalt inntre det en årlig leveringsplikt for alt farlig avfall som finnes hos bedriften.

Ved lufthavnen kunne det ikke vises til dokumentasjon på at farlig avfall var levert årlig.

Deklarering av farlig avfall: Det skal fylles ut et deklarasjonsskjema for hver type farlig avfall som leveres. Det er avfallsprodusenten (i dette tilfellet lufthavnen) som har ansvar for å fylle

ut skjemaet. Den gule delen beholdes av avfallsprodusenten, og er det eneste beviset for at farlig avfall er levert på rett måte. Vi minner om at elektronisk avfallsdeklarerings på avfallsdeklarasjon.no nå er igangsatt, og at det etter en overgangsperiode på 1 år vil bli slutt på deklarasjonsskjemaer i papirform.

Ved Røst lufthavn kunne det under tilsynet ikke vises til deklarasjonsskjemaer for innlevert farlig avfall.

Sortering av farlig avfall: Farlig avfall skal ikke blandes, hverken med annet farlig avfall eller andre typer ordinært avfall.

Det kom frem under tilsynet at det var levert enkelte typer farlig avfall sammen med annet avfall.

Avvik 2: Risikoanalysen for lufthavna er ikke oppdatert.

Avvik fra internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt. 6

Begrunnelse

Avinor gjennomførte en risikoanalyse av lufthavna i 2009. Lufthavna oppgir å være i mål med de risikoreducerende tiltakene som ble anbefalt i rapporten. Det er imidlertid gått 6 år siden risikoanalysen ble gjennomført uten at den har vært gjennomgått eller revidert.

En risikoanalyse skal avdekke og gjenspeile de faktiske risikoforholdene ved en virksomhet. Det skal utarbeides handlingsplaner for å imøtekomme de punktene som risikoanalysen peker på som har for høy risiko.

Ettersom arbeidet med handlingsplanen skrider frem vil risikoforholdene naturlig nok endre seg. Det kan også være andre forhold som gjør at risikobildet endres; arbeidsoperasjoner endres, nytt utstyr tas i bruk, nye produkter tas i bruk osv. Man må derfor ha rutiner for regelmessig gjennomgang av risikoanalysen der man vurderer endrede risikoforhold for de punktene som er gjennomgått og for å vurdere om det er tilkommet noe nytt, eller punkter som burde være tatt med, men som har vært utelatt tidligere. Også ved større endringen av virksomheten må det naturlig nok utarbeides en ny risikoanalyse.

Anmerkning 1: Oppbevaringsløsning for avisingskjemikalier kan forbedres

Henvising: avfallsforskriften § 11-5

Hos lufthavnen oppbevares avisingskjemikaliene i IBC-containerer ute på flyplassområdet. Det er en mur rundt området der containerne er plassert som hindrer påkjøring, men det er ikke mulighet for oppsamling av ev. lekkasje.

Anmerkning 2: Rutinene for oppfølging av prøveresultater kan forbedres.

Henvising: internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt. 6

Lufthavnen har rutiner for å ta prøver for å overvåke områdene rundt flyplassen i forhold til avrenning av avisingskjemikalier. Rutinene i forhold til vurdering av de prøveresultatene som kommer inn kan forbedres, for å sikre at det fanges opp eventuelle uregelmessigheter.

ANNET

Vi orienterer om at det er vedtatt et nytt kapittel 18 i forurensningsforskriften med regler om tanklagring. Dette kapitlet omfatter tanker for petroleumsprodukt større enn 10 m³ og tanker for andre kjemikalier og farlig avfall større enn 2 m³. I forskriften er det satt en frist til 1. januar 2019 med å etterkomme kravene til sikring av de tankene dette gjelder.

Vi gjør oppmerksom på at virksomheten uavhengig av dette har et selvstendig ansvar for å ivareta risikoforhold og unngå fare for forurensning også for andre tanker enn de som omfattes av dette regelverket. Her forventes det som minimum at tanker/beholdere med miljøskadelige stoffer oppbevares på et sikkert område, med mulighet for å oppdage og ta rede på søl og lekkasjer (dvs. fast dekke eller annet oppsamlingsarrangement) og at det finnes tilstrekkelig utstyr tilgjengelig for å ta rede på slikt søl og lekkasjer.

Det er flere aktører som opererer innenfor flyplassområdet, som disponerer tanker av ulike typer. Det er Avinors ansvar, som flyplassseier, å påse at alle aktørene etterkommer de gjeldende kravene.

RISIKOKLASSE

Røst lufthavn er ikke tidligere plassert i risikoklasse. Vi ønsker nå å benytte anledningen til å gjøre vedtak om dette da det vil lette vår oppfølging av anlegget senere.

Avinors anlegg ved Røst lufthavn plasseres i risikoklasse 3. Dette er gjort ut i fra en vurdering av at virksomheten kan forårsake et moderat utslipp, samtidig som resipienten må kunne karakteriseres som ikke spesielt følsom. Plassering i risikoklasse skjer for øvrig ut ifra skjønn.

Risikoklasse har for tiden direkte konsekvens ved innkreving av gebyr for gjennomføring av tilsyn av inntil en dags varighet. Imidlertid er forurensningsforskriften kapittel 39 nå under endring, og det vil nok gjøres endringer på dette punktet. Hvilken risikoklasse en virksomhet er plassert i har også en viss betydning for Fylkesmannens planlegging av tilsyn. For øvrig finnes det egne satser for gjennomføring av større revisjoner. Disse er basert på ressursbruk og er dermed uavhengig av plassering i risikoklasse.

GEBYR

Fylkesmannen er pålagt å kreve inn gebyr ved tilsyn i henhold til *forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 39 gebyr til statskassen for arbeid med tillatelse og kontroll etter forurensningsloven*. Gebyr for virksomheter med tillatelse fastsettes ut fra risikoklasse. Da det ikke er fastsatt risikoklasse for Røst lufthavn vil det benyttes gebyrsats som for risikoklasse 4.

Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 4 700,- i gebyr for tilsynet, jf. forurensningsforskriften § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Fylkesmannen vil oversende opplysninger om kontrollen til Miljødirektoratet, som vil stå for innkreving av gebyret.

SAKSOPPLYSNINGER OG KLAGEADGANG

Vi ber i første omgang om en redegjørelse for hvordan Avinor vil følge opp de avvikene og anmerkningene som er registrert. Vi gjør oppmerksom på at dersom vi finner det nødvendig kan det i vår videre oppfølging bli gitt pålegg om gjennomføring av tiltak.

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen 3 uker** fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, 8002 Bodø.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning, eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

En eventuell klage på kontrollgebyr gis ikke oppsettende virkning. Gebyret må betales i henhold til ovenstående, og et eventuelt overskytende beløp vil refunderes fra Miljødirektoratet.

Det gis en frist på 14 dager fra dette brevet er mottatt til å kommentere tilsynsrapporten. Etter denne fristen vil rapporten anses som endelig.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Anette Pettersen
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.